

P-83

P-83 "Wanad" (9mm pistolet wz. 83) to polski pistolet samopowtarzalny skonstruowany jako następca pistoletu P-64 "CZAK".

Historia

Prace nad następcą pistoletu P-64 prowadzono od lat 70. w ramach programu "Wanad" w radomskim Ośrodku Badawczo Rozwojowym Zakładów Metalowych "Łucznik". Prace prowadzono w zespole konstrukcyjnym Ryszarda Chełmickiego i Ryszarda Michalskiego oraz w zespole konstrukcyjnym Mariana Gryszkiewicza. W zespole Ryszarda Chełmickiego skonstruowano pistolet ze szkieletem wykonanym poprzez tłoczenie ze stopu aluminium, natomiast w zespole Mariana Gryszkiewicza powstał pistolet wyposażony w szkielet stalowy wykonany metodą tłoczenia. Do dalszego rozwoju wybrano pistolet Mariana Gryszkiewicza ze szkieletem stalowym znany jako P-78. Na podstawie pistoletu P-78 skonstruowano pistolet P-78A1 wyposażony w szkielet wykonany ze stopu aluminium, jednak szkielet pistoletu P-78A1 okazał się zbyt mało wytrzymały. Inne pistolety skonstruowane na podstawie P-78 to P-78A wyposażony w samczynną blokadę iglicy oraz P-78B z bezpiecznikiem nastawnym. Radomskie P-78, P-78A1, P-78A, P-78B strzelały radzieckim nabojem 9x18mm 57-N-181S oraz zasilane były z jednorzędowego magazynka o pojemności 8 naboii. Pistolety P-78A oraz P-78B porównano z pistoletem P-78 skonstruowanym w Wojskowym Instytucie Technicznym Uzbrojenia (nie mylić z pistoletem P-78 z radomskiego Ośrodku Badawczo

Rozwojowego). Pistolet P-78 z WITU charakteryzował się szkieletem wykonanym z tworzywa sztucznego oraz dwurzędowym magazynkiem z jednopozycyjnym wyprowadzeniem o pojemności 12 naboji. Do dalszego rozwoju wybrano jednak mniej nowoczesny P-78B na podstawie którego skonstruowano pistolet P-81. Pistolet P-81 strzelał nabojem 9x18mm 57-N-181S, zasilany był z magazynka na 8 naboji oraz posiadał bezpiecznik nastawny. Skonstruowano również prototypową wersję P-81E na nabój 9x17SR mm, wyposażoną w samoczynną blokadę iglicy. Na początku lat 80. oznaczenie pistoletu P-81 zmieniono na P-83, pistolet P-83 wprowadzono do uzbrojenia w 1983r. Produkcję seryjną rozpoczęto w 1984r.

Konstrukcja P-83

P-83 działa na zasadzie odrzutu zamka swobodnego, strzelanie następuje z zamka zamkniętego. Zastosowano sprężynę powrotną owiniętą wokół lufy. Po wystrzeleniu z magazynka ostatniego naboju zamek zatrzymuje się w tylnym położeniu, dźwignia zatrasku zamka znajduje się po lewej stronie szkieletu nad chwytem pistoletowym. Broń posiada umieszczony na zamku wyciąg sprężynujący oraz wyrzutnik sztywny stanowiący część szkieletu wykonanego metodą tłoczenia. Po lewej i prawej stronie tylnej części zamka znajdują się nacięcia ułatwiające przeładowanie. P-83 posiada mechanizm spustowy z samonapinaniem (DA), szyna spustowa znajduje się na zewnątrz prawej strony szkieletu. Zastosowano mechanizm uderzeniowy z kurkiem zewnętrznym i śrubową sprężyną uderzeniową umieszczoną w tylnej części szkieletu. Broń posiada wskaźnik obecności naboju w komorze naboju umieszczony po lewej stronie zamka na jego górnej powierzchni oraz zwalniczkę kurka pełniącą również funkcję bezpiecznika umieszczoną po lewej stronie zamka. Skrzydełko zwalniczką kurka w dolnym położeniu powoduje odbezpieczenie

broni, natomiast w górnym zabezpieczenie poprzez zwolnienie kurka, unieruchomienie szyny spustowej, unieruchomienie spustu oraz obniżenie i unieruchomienie iglicy (przez co nie może zostać uderzona przez kurek). Broń można przeładować niezależnie od tego czy jest zabezpieczona. Pod szkieletem, przed spustem, wewnątrz kabłąka spustu, znajduje się zaczep demontażowy umożliwiający rozłożenie częściowe broni. Pistolet zasilany jest radzieckim nabojem 9x18mm 57-N-181S, zasilanie odbywa się z umieszczonego w chwycie jednorzędowego magazynka pudełkowego o pojemności 8 naboí. Zatrask magazynka znajduje się na dole chwytu pistoletowego za gniazdem magazynka. Stalowy magazynek po lewej i prawej stronie posiada pionowe wycięcie umożliwiające sprawdzenie ilości naboí w magazynku. Po obu stronach chwytu pistoletowego umieszczono okładki wykonane z tworzywa sztucznego. Po lewej stronie chwytu w jego dolnej części znajduje się strzemię do mocowania smyczy. Zastosowano umieszczone na zamku stałe mechaniczne przyrządy celownicze składające się z muszki i szczerbinki.

P-83 w porównaniu do P-64 charakteryzuje się większą masą, nieznacznie większym magazynkiem, mniejszym odrzutem oraz mniejszą siłą spustu podczas strzału z samonapinania (50N zamiast 110N). Broń w odróżnieniu od poprzednika posiada również umieszczoną na zewnątrz szkieletu dźwignię zatrasku zamka, która umożliwia zwolnienie zamka w przednie położenie (w P-64 zamek można zwolnić jedynie poprzez nieznacznie odciągnięcie do tyłu). Wykonanie pistoletu P-83 jest również mniej pracochłonne i materiałochłonne niż P-64 (według "Automatycznej Broni Strzeleckiej" czasochłonność spadła o 30 procent a materiałochłonność o 50 procent). Pistolet P-83 charakteryzuje się jednak słabą jakością wykonania i małą żywotnością, broń nie była również nowoczesna nawet w momencie wprowadzenia do uzbrojenia. Pistolet produkowano od 1984r do 2000r. Obecnie P-83 nadal wykorzystywany jest w Wojsku Polskim, następca tego pistoletu to WIST wprowadzony do uzbrojenia w 1999r.

Wersje pistoletu:

P-83M

Fot. tomkow, zdjęcia pochodzą z forum-bron.pl

P-83M to zmodyfikowana odmiana pistoletu P-83 nad którą prowadzono prace od lat 80. Prototyp pistoletu P-83M skonstruowano w 1986r. Broń działa na zasadzie odrzutu zamka swobodnego, strzelanie następuje z zamka zamkniętego. Po wystrzeleniu z magazynka ostatniego naboju zamek zatrzymuje się w tylnym położeniu, po prawej stronie szkieletu nad chwytem pistoletowym znajduje się dźwignia zatrasku zamka umożliwiająca zwolnienie zamka w przednie położenie. Szkielet wykonano z tworzywa sztucznego. Pistolet strzela nabojem 9x18mm 57-N-181S, zasilanie odbywa się z dwurzędowego magazynka pudełkowego z jednopozycyjnym wyprowadzeniem. Według niektórych źródeł pojemność magazynka wynosi 11 naboí, choć znany mi posiadacz pistoletu P-83M twierdzi że broń działa

niezawodnie podczas zasilania z magazynka załadowanego 12 nabojami. Zatrzask przytrzymujący magazynek umieszczono na dole chwytu pistoletowego za gniazdem magazynka. Na tylnej powierzchni chwytu umieszczono dźwignię bezpiecznika chwytowego unieruchamiającego iglicę. Prace prowadzone nad pistoletem P-83M przerwano na początku lat 90., ze względu na brak zainteresowania Wojska Polskiego bronią strzelającą nabojem 9x18mm 57-N-181S.

P-93

P-93 to pistolet samopowtarzalny skonstruowany na podstawie P-83. Pistolet P-93 działa na zasadzie odrzutu zamka swobodnego, strzelanie następuje z zamka zamkniętego. Po wystrzeleniu z magazynka ostatniego naboju zamek zatrzymuje się w tylnym położeniu. Pistolet posiada mechanizm spustowy z samonapinaniem oraz mechanizm uderzeniowy z kurkiem zewnętrznym. Broń nie jest wyposażona w bezpiecznik nastawny, zastosowano natomiast samoczynną blokadę iglicy. Pistolet zasilany jest nabojem 9x18mm 57-N-181S, zasilanie dobywa się z umieszczonego w chwycie jednorzędowego magazynka o pojemności 8 naboii. Zatrzask magazynka znajduje się na dole chwytu pistoletowego za gniazdem magazynka. Broń posiada stałe mechaniczne przyrządy celownicze z trytowymi punktami ułatwiającymi strzelanie w ciemnościach. Wojsko Polskie w latach 90-tych nie było zainteresowane pistoletem zasilanym nabojem 9x18mm 57-N-181S, dlatego też P-93 nie został wprowadzony do uzbrojenia. Wyprodukowano jedynie serię próbną.

P-83C

P-83C to samopowtarzalny pistolet sportowy skonstruowany w 2000r na podstawie P-83. Broń działa na zasadzie odrzutu zamka swobodnego, strzelanie następuje z zamka zamkniętego. Po wystrzeleniu z magazynka ostatniego naboju zamek zatrzymuje się w tylnym położeniu, dźwignię zatrzasku zamka umieszczono po lewej stronie szkieletu nad chwytem pistoletowym. Pistolet zasilany jest nabojem 9x18mm 57-N-181S, zasilanie odbywa się z jednorzędowego magazynka pudełkowego o pojemności 8 naboii. Broń posiada dłuższą lufę zakończoną obciążnikiem na którym umieszczono muszkę oraz charakteryzuje się mniejszą siłą spustu. P-83C występuje w odmianie ze stałym celownikiem, kurkiem pochodzącym z P-83 i standardowym kabłąkiem spustu oraz w odmianie z regulowanym celownikiem, kurkiem wyposażonym w okrągłą główkę oraz kabłąkiem spustu z przednią pionową ścianką która umożliwia oparcie palca wskazującego ręki niestrzelającej na kabłąku spustu. Broń nie była produkowana seryjnie.

PT-83

Fot. królik, forum
strzelecka.net

PT-83 (Pistolet Tłumik 83) to pistolet wytłumiony skonstruowany w latach 80. Co ciekawe jest to broń powtarzalna wyposażona w zamek ryglowany klinem o ruchu pionowym. Podczas ściągania spustu rygiel klinowy wykonuje ruch do góry powodując zaryglowanie. Przeładowanie broni polega na zwolnieniu spustu i ręcznym odciągnięciu zamka w tylne położenie, jednak dzięki zastosowaniu sprężyny powrotnej strzelec nie musi ręcznie zamykać zamka. Po wystrzeleniu z

magazynka ostatniego naboju i odciągnięciu zamka w tylne położenie, zamek zatrzymuje się w tylnym położeniu. Dźwignię zatrzasku zamka umieszczono po lewej stronie szkieletu nad chwytem pistoletowym. Pistolet posiada integralny tłumik dźwięku pełniący jednocześnie rolę łoża oraz skróconą lufę z otworami gazowymi. Na tłumiku dźwięku znajdują się stałe mechaniczne przyrządy celownicze złożone z muszki i szczerbinki. PT-83 zasilany jest nabojem 9x18mm 58-N-181S, zasilanie odbywa się z jednorzędowego magazynka pudełkowego o pojemności 8 naboii. Zatrzask magazynka umieszczono na dole chwytu pistoletowego za gniazdem magazynka. Broń nie była produkowana seryjnie, wyprodukowano jedynie 10 egzemplarzy.

P-83G

Fot. sklep OKOP

P-83G to pistolet gazowy skonstruowany w latach 90-tych na podstawie P-83. Pistolet P-83G działa na zasadzie odrzutu zamka swobodnego, strzelanie następuje z zamka zamkniętego. Po wystrzeleniu z magazynka ostatniego naboju zamek zatrzymuje się w tylnym położeniu, dźwignia zatrzasku zamka znajduje się po lewej stronie szkieletu nad chwytem pistoletowym. Broń wyposażona jest w mechanizm spustowy z samonapinaniem oraz mechanizm uderzeniowy z kurkiem zewnętrznym. Skrzydełko zwalniaacza kurka pełniące również funkcję bezpiecznika znajduje się z lewej strony szkieletu, położenie górne powoduje zwolnienie kurka oraz zabezpieczenie broni. Zastosowano szkielet wykonany ze stali, podczas gdy większość

pistoletów gazowych posiada szkielet wykonany z mało odpornego Znału. P-83G zasilany jest nabojem 9mm PA, zasilanie odbywa się z jednorzędowego magazynka pudełkowego o pojemności 8 naboí. Zatrask magazynka umieszczono na dole chwytu pistoletowego za gniazdem magazynka. Zastosowanie specjalnej nasadki umożliwia wystrzeliwanie rakiet sygnalizacyjnych.

Państwo	Polska
Rodzaj	pistolet samopowtarzalny
Historia	
Prototypy	druga połowa lat 70. – początek lat 80. XX wieku
Dane techniczne	
Kaliber	9 mm
Nabój	9 mm Makarowa
Magazynek	8-nabojowy
Wymiary	
Długość	160 mm
Wysokość	121 mm
Szerokość	30 mm
Długość lufy	90 mm
Długość linii celowniczej	120 mm
Masa	
broni	0,730 kg (z magazynkiem niezaładowanym)
Inne	
Prędkość pocz. pocisku	312 m/s
Energia pocz. pocisku	292 J
Szybkostrzelność praktyczna	8 strz./ 10-15 s.
Siła spustu	50 N (DA)

Opis i użytkowanie P-83 Wanad

Detale

Fot. <http://www.regimentwarszawa.pl/pl/p/P-83-Wanad/883>

